

Preses relīze
Luksemburgā, 2019. gada 10. jūlijā

Eiropas Banku iestādes (EBI) rīkotajos spriedzes testos vairāk uzmanības jāpievērš ES mēroga sistēmiskiem riskiem, atzīst revidenti

Eiropas Revīzija palātas jaunākajā ziņojumā konstatēts, ka EBI pēdējā banku spriedzes testā vajadzēja stingrāk testēt banku noturību pret sistēmiskiem riskiem visā Eiropas Savienībā. Revidenti norāda, ka simulētie satricinājumi faktiski bija vājāki nekā 2008. gada finanšu krīzē pieredzētie reālie satricinājumi un ka izmantotais nelabvēlīgais scenārijs pienācīgi neatspoguļoja visus attiecīgos sistēmiskos riskus, kas apdraud ES finanšu sistēmu. Turklāt testu izstrādē un īstenošanā EBI daudz paļāvās uz valstu uzraudzības iestādēm, lai gan EBI trūka resursu to efektīvai pārraudzībai.

Kopš 2011. gada EBI rīko ES mēroga spriedzes testus, kuros novērtē banku noturību pret tādiem satricinājumiem kā smaga recesija, akciju tirgus sabrukums vai uzticības zudums. Revidenti pārbaudīja, vai 2018. gada tests atbilda paredzētajam mērķim. Viņi izskatīja banku atlases kritērijus un risku noteikšanas procesu.

*“Pārbaudot Eiropas banku noturību, tās vajadzēja pakļaut smagākiem finansiāliem satricinājumiem,” sacīja par šo ziņojumu atbildīgai Eiropas Revīzijas palātas loceklis **Neven Mates**. “Turklāt EBI galvenos lēmumus pieņem valstu uzraudzības iestāžu pārstāvji, un spriedzes testu izstrādē un īstenošanā nebija pietiekami ņemta vērā ES perspektīva.”*

2018. gada spriedzes testā valstīs, kuru ekonomika ir vājāka un finanšu sistēmas ievainojamākas, tika piemērots ne tik smags nelabvēlīgais scenārijs. Tāpēc mazāku ietekmi uz dažām bankām varētu skaidrot nevis ar šo banku labāku “veselības” stāvokli, bet gan ar to, ka simulētais spriedzes līmenis bija zemāks. Revidenti konstatēja arī, ka tests neaptvēra visas neaizsargātās bankas un ka dažas lielāka riska līmeņa bankas nebija iekļautas.

EBI sekmīgi koordinēja testu, lai gan bija stingri termiņi un daudz iesaistīto personu. Tajā pašā laikā testa izstrādē ievērojama loma bija Eiropas Centrālajai bankai (ECB) un valstu centrālajām bankām un iestādēm. Turklāt, kad bija jānovērtē banku viedoklis par ietekmi, EBI nolēma pilnībā

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

paļauties uz valstu uzraudzības iestādēm un ECB. Šis fakts, kā arī EBI ierobežotā spēja kontrolēt spriedzes testu procesu, ierobežotie resursi un sarežģītā pārvaldības kārtība neveicināja to, ka tiktu nodrošināti salīdzināmi, objektīvi un ticami rezultāti par dalībvalstu bankām.

Kaut arī EBI darīja pieejamu ārkārtīgi lielu datu apjomu, trūka svarīgākās informācijas, proti, kapitāla prasību katrai bankai un tā, cik banku būtu šīs prasības pārkāpušas spriedzes apstākļos.

Revidenti iesaka Eiropas Komisijai pārskatīt un nostiprināti EBI pārvaldības kārtību un palielināt tās resursus, lai nākamajos spriedzes testos novērstu līdzīgas nepilnības. Revidenti iesaka EBI

- izvērst testu ģeogrāfisko tvērumu un atlasīt bankas, pamatojoties arī uz sistēmiskiem riskiem, ne tikai uz lielumu;
- definēt obligātos spriedzes līmeņus visai Eiropas Savienībai un apsvērt riskus ES mēroga finanšu sistēmas aspektā;
- vairāk kontrolēt testa izstrādi un nostiprināt savu pārraudzības pieeju.

Piezīmes izdevējiem

EBI izveidoja 2010. gadā, un viens no tās uzdevumiem ir rīkot ES mēroga banku spriedzes testus. Tie tika rīkoti 2011., 2014., 2016. un 2018. gadā. 2018. gada spriedzes testā pārbaudīja 48 bankas 15 valstīs. Nelabvēlīgais scenārijs bija negatīvu trīs gadu makroekonomikas apstākļu projekcija, kas ietver IKP, bezdarbu, mājokļu cenas un procentu likmes.

Kopš 2014. gada ES revidenti ir publicējuši vairākus ziņojumus par banku savienību, tostarp par EBI un tās mainīgo kontekstu, vienoto uzraudzības mehānismu, Vienotā neregulējuma valdi un ECB īstenoto banku krīzes vadību. Ar īpašajiem ziņojumiem ERP iepazīstina Eiropas Parlamentu un ES Padomi, kā arī citas ieinteresētās personas, tādas kā valstu parlamenti, nozares un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji.

Īpašais ziņojums Nr. 10/2019 "Banku ES mēroga stresa testi: sniegts nesalīdzināms informācijas apjoms par bankām, bet vajadzīga labāka koordinācija un koncentrēšanās uz riska faktoriem" ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās.

Saistībā ar šo ziņojumu preses pārstāvjus lūdzam sazināties ar

Damijan Fišer – E-pasts: damijan.fiser@eca.europa.eu

Tālr.: (+352) 4398 45410

Mob.: (+352) 621 55 22 24